

RAPORT MRĄGOWSKIEGO FORUM MŁODZIEŻY

„Mrągowo w oczach młodych”

Mrągowo, listopad 2018

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

WPROWADZENIE

Trzymają Państwo w rękach raport, za którym stoją młodzi ludzie reprezentujący różne środowiska młodzieżowe działające na terenie powiatu mrągowskiego, a przede wszystkim w Mrągowie. Od wiosny 2018 roku tworzą **Mrągowskie Forum Młodzieży – MFM**, niezależne zrzeszenie skupiające ich wokół wspólnego celu, który sami obrali. To ludzie, którym nie jest obojętne, w jakim miejscu żyją oni sami, ich rodziny, przyjaciele i znajomi. W myśl idei: *To nie miejsce decyduje o tym, jak żyjemy, ale my decydujemy o miejscu, w jakim żyjemy*, poszukują przewodników, opiekunów, liderów, którzy wesprą ich w realnym tworzeniu życiowej przestrzeni.

Przystępując do diagnozy społecznej pod hasłem „Przestrzeń przyjazna młodzieży”, członkowie MFM chcieli odkryć potencjał miejsc i ludzi w tym mieście, aby móc lepiej nim gospodarować – dla siebie i dla innych. Powiedzieli: *„To wcale nie jest tak, że chcemy stąd wyjeżdżać. Chcemy mieć tu takie perspektywy, żeby zostać i żeby tu żyć”*. Perspektywy nie otworzą się jednak bez konkretnych działań konkretnych ludzi, a te muszą wypływać z prawdziwych potrzeb i możliwości młodego pokolenia. Kto zbada je lepiej, jeśli nie młodzież?

Przez wiele miesięcy spotykali się, dyskutowali, działali, zacieśniali między sobą więzy, coraz bardziej zbliżając się do tego, co tak naprawę chcą robić w Mrągowie i dla Mrągowia. Przez ten czas przewinęło się ich kilkudziesięciu: uczniów i uczennic ze wszystkich mrągowskich szkół, a jednocześnie przedstawiciele większości aktywnych środowisk młodzieżowych w Mrągowie:

- **Enklawy Artystycznej**
- **Młodzieżowego Stowarzyszenia Inicjatyw Sportowych**
- **Stowarzyszenia LUZ Grupa**
- **Teatru Insania**
- **OH! Móvie Studio**
- **Mrągowskiego Stowarzyszenia Rowerowego**
- **Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży**
- **Oazy Młodzieżowej przy Parafii Matki Boskiej Saletyńskiej**
- **Mrągowskiej Sceny Tańca Współczesnego**
- **Parkour Team**
- **MUKS Omega**
- **AS Mrągowo**
- **Adventure Group**
- **Stowarzyszenia Patriotyczne Mrągowo.**

Dziękując wszystkim, którzy budowali Mrągowskie Forum Młodzieży od samego początku, w sposób szczególny należą się słowa uznania, którzy do dziś je tworzą tutaj, w Mrągowie, a są to:

Emilia Turek
Szymon Dziergiewicz
Olgierd Stasiak
Hubert Cendrowski
Konrad Szostek
Bartosz Samul
Małgorzata Głogowska
Daniel Górski
Wiktoria Górka
Kaja Brzozowska
Wojciech Sienkiewicz
Michał Karasz
Emilia Stawirej
Laura Jędrzejewska
Kinga Weber
Martyna Modrzejewska
Sandra Kozłowska

Młodzieży towarzyszyła od samego początku kadra Fundacji Alternatywnej Edukacji „ALE” oraz zaproszeni eksperci, wspierający MFM na każdym etapie:

Donata Kobylińska-Durka – koordynatorka Mrągowskiego Forum Młodzieży
Aleksandra Lemańska – prezes Fundacji, kierownik projektu
Daria Woźniel i Magdalena Maślanka – opiekunki Mrągowskich Inicjatyw Młodzieżowych
Paweł Kisiel – opiekun merytoryczny Inicjatyw
Karolina Pluta – animatorka kultury, autorka projektów społecznych i edukacyjnych związanych z badaniem przestrzeni publicznej, związana m.in. z warszawską Fundacją Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych
Mateusz Dobkowski – trener i doradca inicjatyw młodzieżowych ze Stowarzyszenia WAMA-COOP z Olsztyna

Diagnoza przestrzeni przyjaznej młodzieży była jednym z etapów projektu, realizowanego przez młodzież mrągową oraz Fundację Alternatywnej Edukacji „ALE” jako zadanie publiczne ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu - nowy wymiar 2020”.

O POCZĄTKACH

W maju roku 2018 Mrągowskie Forum Młodzieży postawiło sobie wspólny cel:

Lepsze wykorzystywanie potencjału Mrągowa dla rozwoju i zwiększania możliwości społeczeństwa związanego z miastem

Wybrzmiały wtedy pierwsze potrzeby i oczekiwania młodzieży:

- Brakuje nam wiedzy o tym, co się dzieje
- Chcemy być widoczni i dostrzegani w tym, co robimy
- Potrzebujemy dobrej promocji i dobrej komunikacji
- Brakuje nam atrakcyjnych, alternatywnych form edukacji
- Chcemy poszerzać możliwości rozwijania pasji
- Potrzebujemy lepszego dostępu do tego, co nas rozwija
- Poszukujemy własnego stałego miejsca do działania
- Brakuje nam większej przyjazności i otwartości między pokoleniami
- Stawiamy na wydarzenia integrujące młodzież oraz młodzież z innymi
- Zależy nam na „powiększaniu szeregów”: chcemy zarażać, motywować, angażować innych

Jakie jest Mrągowo w oczach młodych? Zanim zagłębią się Państwo w treść raportu, oto znamienna metaforyczna odpowiedź, uzyskana podczas jednego z pierwszych spotkań badawczych:

MRĄGOWO JEST DLA NAS JAK:

- **dom**, bo tu są moi bliscy
- **azyl**, bo jest tu bezpiecznie
- **labirynt**, bo czasami potrafisz znaleźć miejsce dla siebie, a czasami nie
- **zdartą płytę**, bo jest schematyczne
- **tabula rasa i smutne piękno**, bo nie jest w pełni wykorzystywane, umiera poza latem
- **studnia bez dna i drużyna piłkarska**, bo jest tu pełno ludzi i pełno znajomych
- **basen**, bo jest w nim wiele miejsc do kąpielii

PRZEBIEG DIAGNOZY

1. Autodiagnoza członków Mrągowskiego Forum Młodzieży

Czas i miejsce

04.07.2018 r., sala szkoleniowa
Centrum Kultury i Turystyki
w Mrągowie

31.08.2018 r.
sala szkoleniowa WOPR
Ekomarina, Mrągowo

Metoda i narzędzia

- Praca warsztatowa w grupie z wykorzystaniem technik tworzenia kolażu nt. *Jaka młodzież jest i czego potrzebuje?*
- Dyskusja w grupie nt. miejsc przyjaznych młodzieży w oparciu o wielkoformatową mapę Mrągowo.

Wyniki

Jesteśmy zadowoleni z miejsca, w którym żyjemy, bo:

„u nas są kury, które znoszą złote jajka”,
więc:
„wyciskamy z życia to, co najlepsze”,
ale:
„potrzebujemy pewnego przewodnika stąpając po polu minowym”,
bo:
„rzeczywiste wybory okazują się nieraz błędne”,
a my:
„myślimy nieliniowo o liniowym dorosłym świecie”

TOP 15: MIEJSCA NAJBARDZIEJ PRZYJAZNE MŁODZIEŻY

Molo
Ekomarina
Enklawa Artystyczna
Restauracja-Pub Ceglana
Arena MSIS
Parafia Saletyńska
Kino
Kebab (ul. Mała
Warszawska)
Centrum Kultury i Turystyki
Promenada
Jezioro Magistrackie
Park Sikorskiego
Polana kultury (tereny za
os. Mazurskim)
Czerwona rzeczka
Plaża Prochownia

DLACZEGO?

Bo tam można się spotkać
Bo tam można się rozwijać
i działać
Bo tam jest ciekawa oferta
Bo tam jest pięknie

Wnioski

Młodzież ma energię i pomysły do działania. Jest przekonana, że **Mrągowo ma zasoby i możliwości**. Wskazuje na wiele miejsc, w których można coś robić, ale również ma potrzebę **tworzenia swojej własnej przestrzeni** z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury. Aby było to działanie rozwojowe, młodzi sami stwierdzają, że wymagają wsparcia. Kogo szukają? **Przewodników, nie wyręczycieli**. Chcą mieć **wpływ na kreowanie** siebie, w tym na popełnianie błędów i wyciąganie z nich wniosków. Potrzebują bezpiecznych warunków do doświadczania tego procesu, czyli **przyjaznej przestrzeni i towarzyszących im dorosłych**.

2. Mapowanie w przestrzeni miasta Mrągowo

Czas, miejsce, uczestnicy

Mapowanie odbyło się 03.09.2018 r., 22.09.2018 r. podczas jednej z Mrągowskich Inicjatyw Młodzieżowych, realizowanych również w ramach projektu Mrągowskiego Forum Młodzieży. W mapowaniu wzięło w nim udział łącznie **100 osób**,

*Inicjatywa Młodych Wilków
„Zdrówko kranówką”*

*Inicjatywa młodzieżowa Mrągowskiego
Stowarzyszenia Rowerowego
„Świetlny przejazd”*

Cel i obszar tematyczny

Celem mapowania przestrzeni Mrągorwa było poznanie miejsc przyjaznych młodym ludziom, gdzie mogą spędzać czas wolny. Badacze z Mrągowskiego Forum Młodzieży zapraszali przechodniów do zaznaczania na mapie takich miejsc, gdzie najczęściej widzą lub spotykają młodych ludzi oraz takie miejsca, które nie są dobrze odbierane przez młodych, pomimo ich docelowego przeznaczenia. Jako trzeci wariant wypowiedzi określono oznaczanie miejsca z potencjałem – miejsca, które po wprowadzeniu zmian mogłoby być przyjazne młodzieży.

Metoda i narzędzia

Informacje zbierano przy wykorzystaniu wielkoformatowej mapy Mrągorwa, wyeksponowanej podczas inicjatyw młodzieżowych. Do wypowiedzi zapraszano przede wszystkim osoby młode. Badacze rozdawali 3 kolorowe kartki wg oznaczenia:

kolor żółty – miejsca przyjazne, zauważalne, uczęszczane przez młodych

kolor różowy – miejsca nieprzyjazne, nie sprzyjające młodym

kolor zielony – miejsca z potencjałem wraz ze wskazaniem pomysłu na zmianę

Każdy z respondentów umieszczał na mapie, w wybranych przez siebie miejscach, samoprzylepne kartki w określonych kolorach. Przy kartkach zielonych dodatkowo był proszony o pisemne wyjaśnienie, jak wskazane miejsce mogłoby się stać miejscem przyjaznym młodzieży.

Wyniki

TOP 5 – miejsca przyjazne zauważalne, uczęszczane przez młodych

Promenada

Ekomarina

Mały Amfiteatr

Molo

Park Lotników/korty

TOP 5 – miejsca nieprzyjazne, nie sprzyjające młodym

Park Sikorskiego
Mrongoville
Troszczykowo
Szkoła
G4W

TOP 5 – miejsca z potencjałem wraz ze wskazaniem pomysłu na zmianę

Park Sikorskiego:
zagospodarowanie wieży Bismarcka, zwiększenie oświetlenia

Zwalony most:
rozciągnięcie ścieżki rowerowej łączącej z promenadą

Park Lotników:
poprawa przekazu informacji na temat oferty sportowej i innej

Promenada:
rozciągnięcie ścieżki rowerowej nad całym Czosem

Las Miejski:
więcej miejsc do posiedzenia, toalety

Wnioski

Z analizy wyborów dokonanych przez prawie setkę respondentów wynika, że miejsca najbardziej przyjazne młodzieży to **miejsca gastronomiczne i rekreacyjne, w tym w szczególności służące uprawianiu sportu.**

Miejsca najmniej przyjazne kojarzą się ze szkołą, są to również miejsca **słabo zagospodarowane i słabo animowane**. Natomiast miejsca z potencjałem to najczęściej te, które mogłyby być **lepiej zagospodarowane, uczęszczane całorocznie i mogłyby się więcej w nich dziać**.

Znamienny jest fakt, że w żadnej z trzech kategorii w czołówce nie znalazły się (poza szkołą) tzw. przestrzenie zamknięte, czyli budynki instytucji lub innych podmiotów, świadczące płatnie lub bezpłatnie różnego rodzaju usługi, w tym tworzące ofertę rozwojową dla młodzieży. Czy dlatego, że stanowią marginalny zasób Mrągowia w oczach respondentów? Czy może niewiele młodych wie o ich istnieniu i o oferowanych możliwościach? Wreszcie trzecia możliwa hipoteza brzmi: stosunkowo niewiele młodych ludzi odnajduje tam to, co zaspokaja ich potrzeby. Wszystkie trzy wersje odpowiedzi wskazują na konieczność lepszego przyjrzenia się temu, co miasto oferuje młodzieży w tzw. czterech ścianach i jak młodzież z tego korzysta.

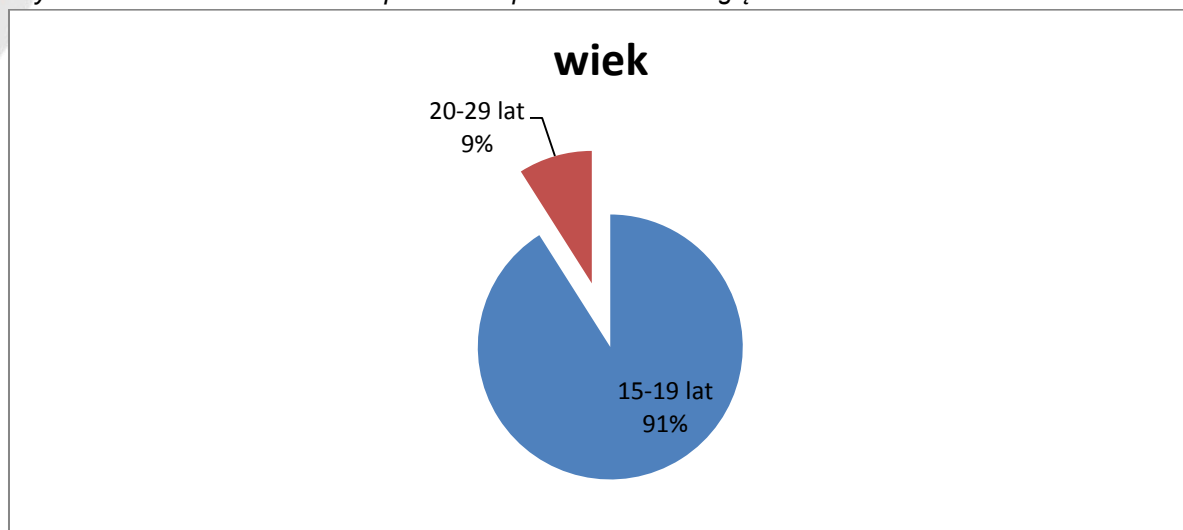
3. Badanie ankietowe on-line

Czas, miejsce, uczestnicy

Badanie było realizowane jako uzupełnienie wstępnych wniosków z posiedzeń MFM oraz mapowania w przestrzeni miasta. Ankieta była dostępna w sieci przez ponad miesiąc. Respondentami były wyłącznie osoby w wieku 15-29 lat. Członkowie Mrągowskiego Forum Młodzieży koordynowali rozpowszechnianie ankiety w środowiskach młodzieżowych. Łącznie zebrano 100 ankiet.

Wiek był jedyną oznaczoną zmienną z uwagi na związany z nim status społeczno-zawodowy. Dokonano podziału na grupę 15-19 lat, czyli młodzież uczącą się, oraz grupę 20-29 lat, czyli młodzież uczącą się oraz z dużym prawdopodobieństwem już pracującą i zakładającą rodziny. Rozkład ilości odpowiedzi ze względu na wiek przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Badanie ankietowe - podział respondentów ze względu na wiek.

Źródło: opracowanie własne.

Odpowiedzi na pytania ankietowe w większości dokonały osoby w wieku 15-19 lat, czyli osoby uczące się, poszukujące swojej dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Cel i obszar tematyczny

Celem badania ankietowego było poznanie opinii młodych mieszkańców Mrągowo na temat możliwości spędzania czasu wolnego oraz miejsc uważanych jako przyjazne w przestrzeni miasta.

Metoda i narzędzia

Narzędziem była ankieta badania opinii, zawierająca trzy pytania otwarte, osiem pytań zamkniętych jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru oraz metryczkę. Pytania dotyczyły:

1. poziomu zaspokojenia potrzeb życiowych
2. potrzeb rozwojowych
3. oczekiwań wobec istniejącej oferty podmiotów i obiektów przeznaczonych na wspieranie aktywności i rozwoju młodzieży

Wyniki

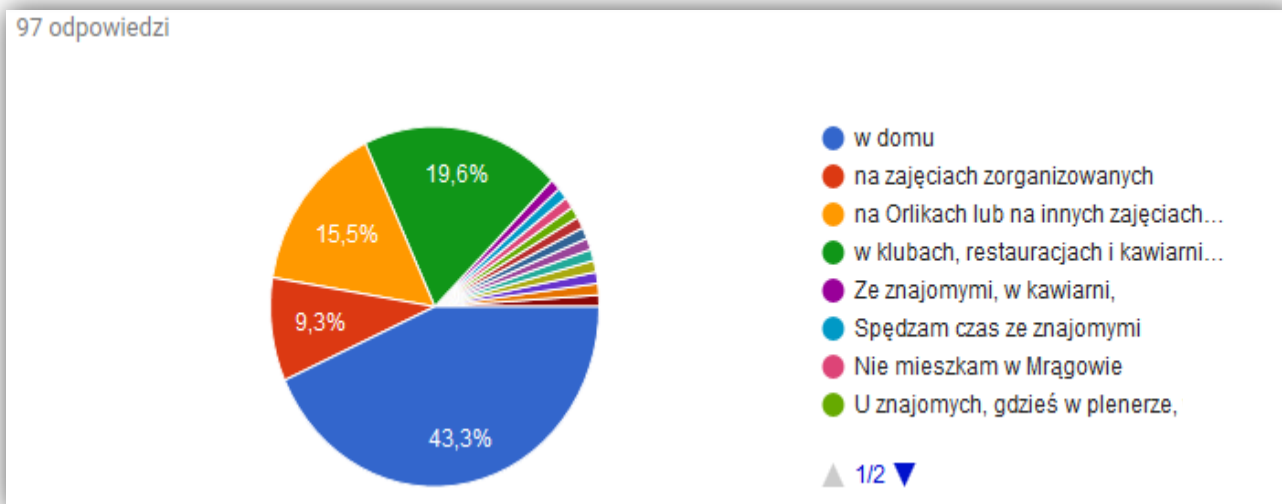
Pytanie 1. *Za co lubisz Mrągowo?*

Nie wszyscy ankietowani odpowiedzieli na pytanie. Uzyskano 57 odpowiedzi, które można pogrupować na trzy kategorie w kolejności od najczęściej podawanych do tych najmniej licznie.

- Lubię Mrągowo **za... krajobraz**, malowniczą przyrodę, piękną okolicę
- Lubię Mrągowo **za ... obiekty i imprezy**, które w nim są, najczęściej wymieniane to: kawiarnie, kluby, imprezy typu *Kabaretowa Noc*
- Lubię Mrągowo **za... ludzi**, którzy tu mieszkają i tworzą rozwojową przestrzeń

Pytanie 2. *Gdzie spędzasz NAJCZĘŚCIEJ swój wolny czas po zajęciach lekcyjnych? Wybierz jedną odpowiedź.*

Wykres 2. Badanie ankietowe – miejsca spędzania czasu wolnego

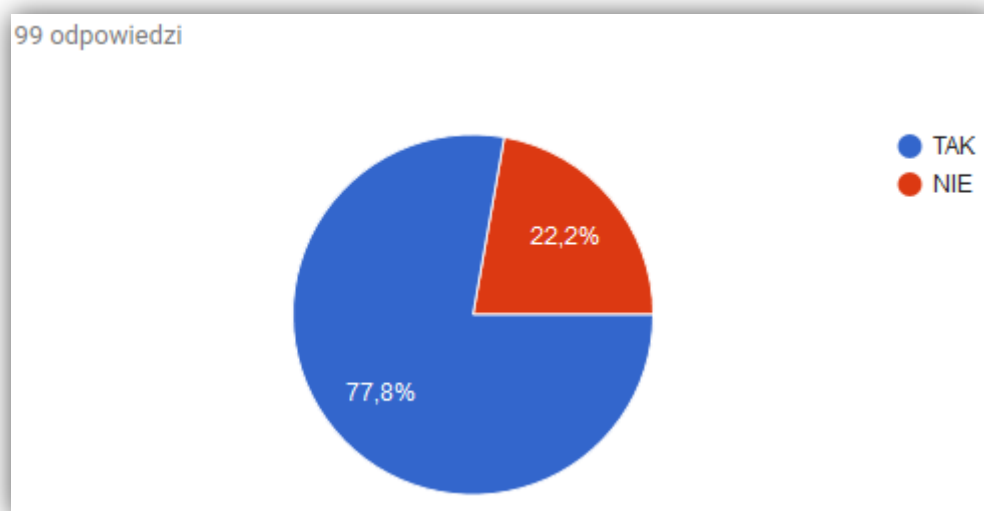

Źródło: opracowanie własne.

Najczęściej udzielaną odpowiedzią jest **przebywanie po lekcjach w domu: 43,4%**. Na drugim miejscu podawane jest spędzanie czasu w klubach, restauracjach i kawiarniach. Na trzecim miejscu zajęcia sportowe np. na Orlikach 15,5 %. W 9,3 % wartością jest spędzanie czasu wolnego na zajęciach zorganizowanych w CKiT lub MDK. Łącznie **24,8 %** ankietowanych po lekcjach **bierze udział w jakichkolwiek zaplanowanych rozwojowych zajęciach**.

Pytanie 3. *Czy wiesz, gdzie w Mrągowie poza szkołą możesz rozwijać swoje zainteresowania i zdolności?*

Wykres 3. Badanie ankietowe – świadomość miejsc rozwijających zainteresowania i zdolności

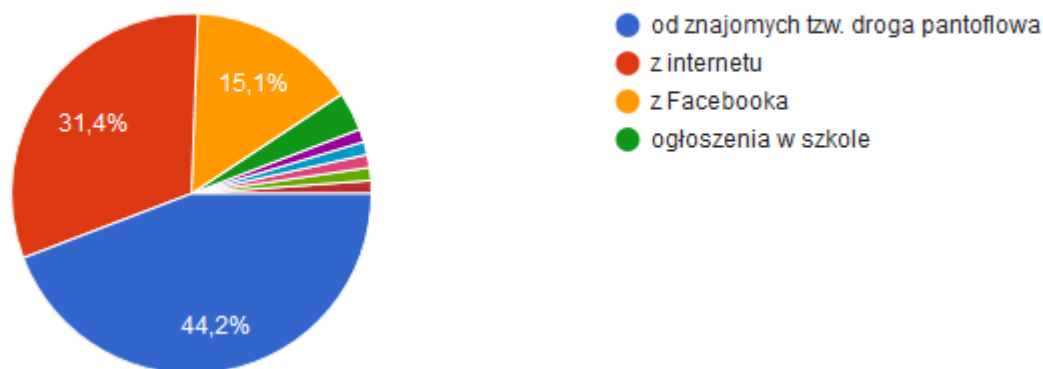
Źródło: opracowanie własne.

Kompatybilne do tego pytania są dwa kolejne pozwalające na diagnozowanie przyczyny wiedzy bądź nie wiedzy o możliwościach rozwoju w Mrągowie.

Pytanie 4a. *Jeśli tak, to skąd czerpiesz informacje?*

Wykres 4. Badanie ankietowe – źródła informacji o ofercie rozwojowej

86 odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne.

Pytanie 4b. *Jeśli nie, to dlaczego nie wiesz?*

Wśród podawanych odpowiedzi możemy wyróżnić dwie. Młodzież nie wie gdzie można rozwijać swoje zdolności, bo:

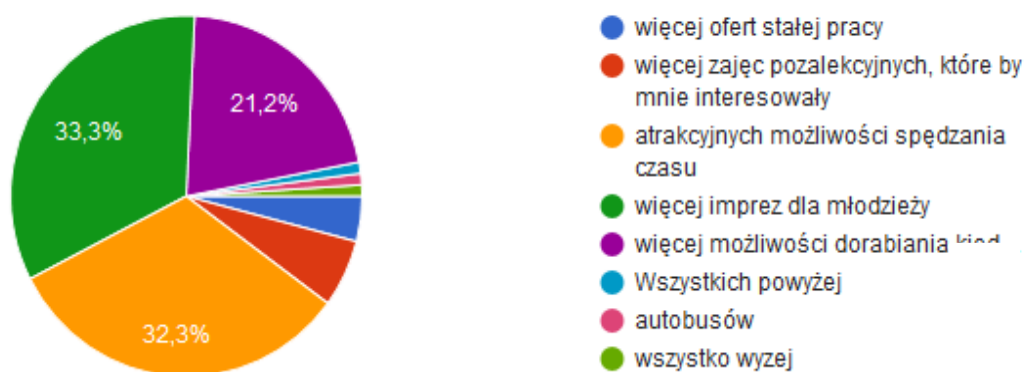
- rozwijają swoje zainteresowania w domu** – czyli nie chcą z niego wychodzić i nie szukają informacji na temat zajęć poza nim,
- nie widzą konkretnych informacji** – przekaz o zajęciach nie jest adekwatny do wszystkich odbiorców bądź oferta nie jest adekwatna do potrzeb.

Analizując odpowiedzi na oba pytania, możemy dostrzec potwierdzenie, że młodzież **trzyma się grupami i przekaz rówieśniczy ma największy oddźwięk**. Motorem działania jest **drugi człowiek**. Tam gdzie nie ma relacji i nie jest na tyle silna potrzeba wyjścia z domu w związku z małą atrakcyjnością możliwości na zewnątrz, młody człowiek pozostaje w świecie sieci Internetowej i portali społecznościowych, którymi zastępuje prawdziwe doświadczanie relacji, aktywności i rozwoju.

Pytanie 5. *Czego brakuje (tobie) młodym w Mrągowie?*

Wykres 5. Badanie ankietowe – niezaspokojone potrzeby

99 odpowiedzi

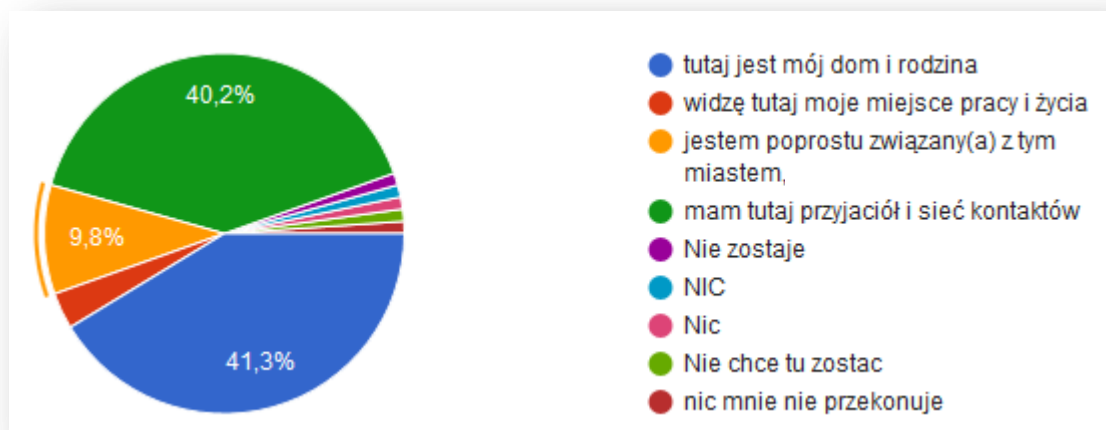

Źródło: opracowanie własne.

Rozkład odpowiedzi na pytanie nr 5 przedstawia mrągowską młodzież w statystycznej normie. Młodzi ludzie chcą się dobrze bawić, spędzać wolny czas w atrakcyjny sposób. Jak twierdzą respondenci, tego im w Mrągowie brakuje. Odczuwają również braki możliwości dorobienia bądź podjęcia stałej pracy poza czasem nauki szkolnej, co tym samym utrudnia dostęp do płatnych form spędzania czasu wolnego, na które może ich po prostu nie stać.

Pytanie 6. *Co najbardziej przekonuje Cię do tego, aby zostać w Mrągowie po ukończeniu szkoły lub wrócić tu na stałe po studiach? Wybierz JEDNĄ odpowiedź.*

Wykres 6. Badanie ankietowe – powody pozostania w Mrągowie

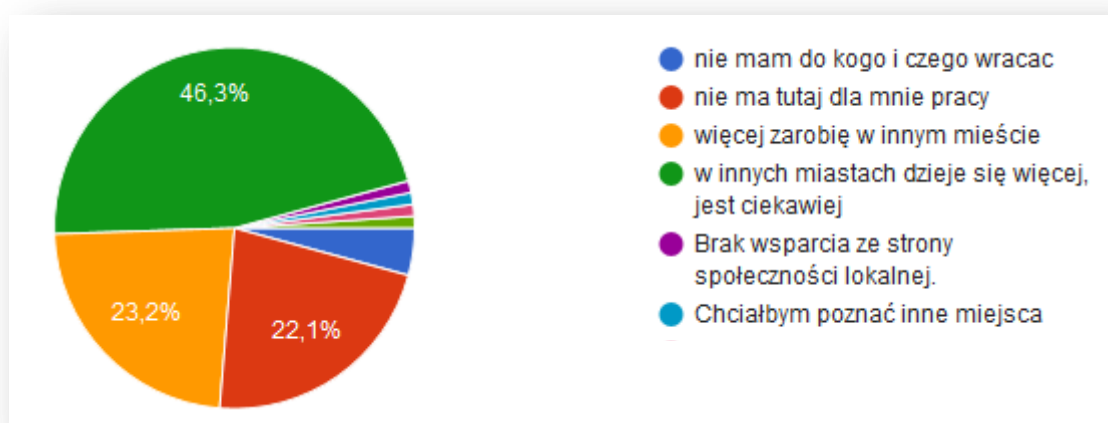

Źródło: opracowanie własne.

Z wypowiedzi ankietowanych można wnioskować, iż duże znaczenie w wyborze miejsca życia mają **bliskie więzi rodzinne i przyjacielskie**. Relacji rodzinnych nie da się moderować zewnętrznie. Na budowanie relacji przyjacielskich, stwarzanie różnych możliwości współdziałania i współ-doświadczenia można już natomiast oddziaływać. Co dziesiąty ankietowany nie wyobraża sobie miejsca zamieszkania poza Mrągowem, a tych, których nic nie trzyma w mieście, jest nieliczny odsetek. Co to oznacza? Że Mrągowo posiada niezwykle cenny kapitał ludzki, który może równie dobrze rozwinąć, jak i zmarnować.

Pytanie 7. Co najbardziej wpływa u Ciebie na to, aby po ukończeniu szkoły/studiów nie wracać do Mrągora? Wybierz JEDNĄ odpowiedź.

Wykres 7. Badanie ankietowe – powody, dla których młodzi chcą opuścić Mrągowo

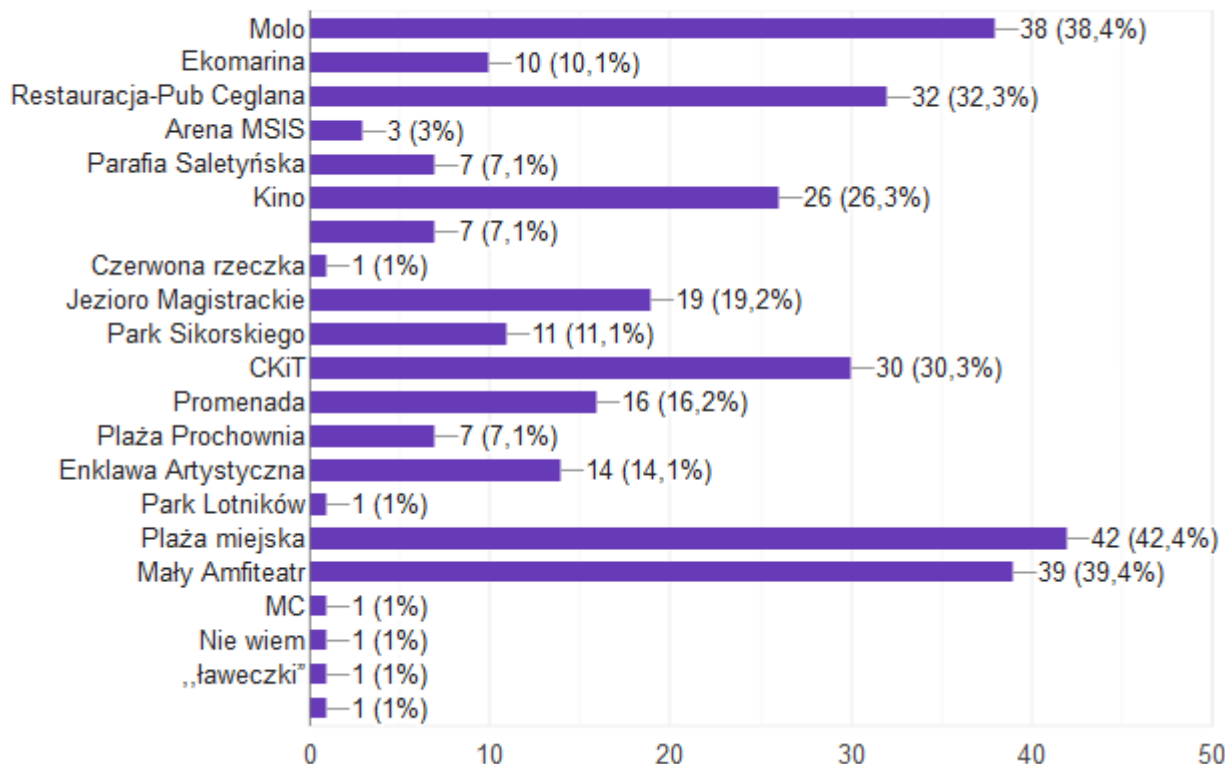
Źródło: opracowanie własne.

Zapytano ankietowanych o przyczyny braku chęci powrotu do Mrągora po zakończeniu nauki. Co zaskakujące, powodem **nie jest wcale lepsza oferta edukacyjna!** Badani twierdzą, iż nie chcą wracać do Mrągora, gdyż w innych miastach **dzieje się więcej i jest ciekawiej**. Uważa tak prawie połowa respondentów. Kolejnym powodem są **miejsca pracy i związane z tym zarobkowanie**. Ankietowani twierdzą, że trudno dla młodych ludzi o pracę w Mrągorze oraz zarobki są dużo niższe. Pozostałe powody są marginalne. Oznacza to, że możliwość zabezpieczenia własnego bytu nie jest utożsamiana z ukończeniem najlepszych szkół i uczelni w innych miastach. Za to drugą poza pracą wartością jest jakość życia, które jest dynamiczne i ciekawe.

Pytanie 8. Jakie miejsce/miejsca w przestrzeni miasta Mrągorwa uważasz za przyjazne młodzieży? Wybierz swoje TOP 3.

Wykres 8. Badanie ankietowe – miejsca najbardziej przyjazne młodzieży

99 odpowiedzi

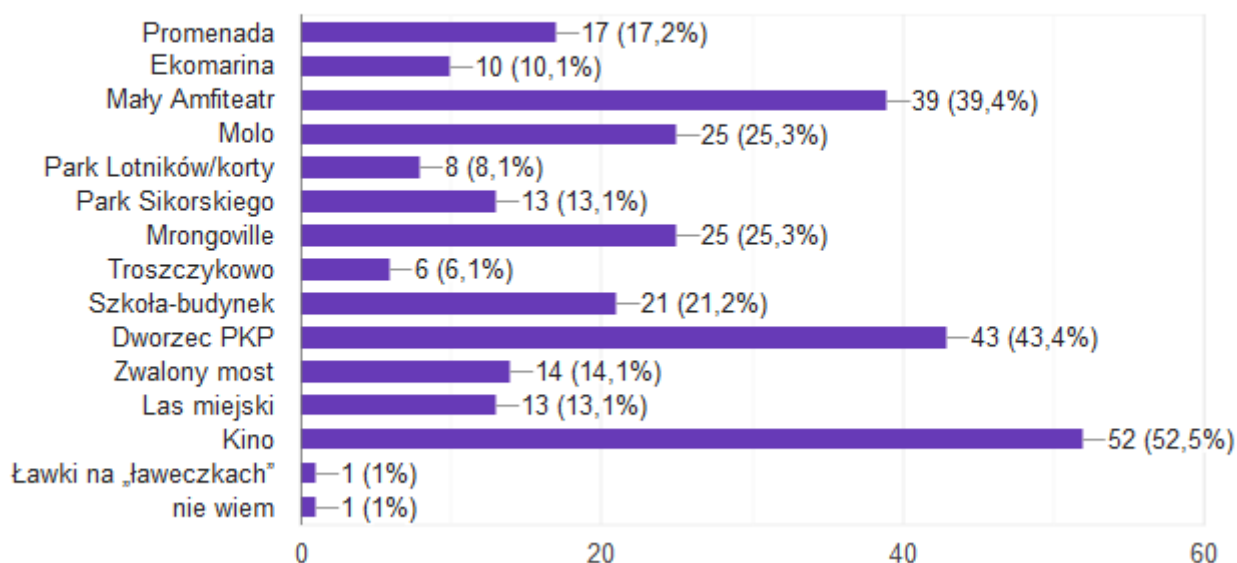
Źródło: opracowanie własne.

Za najbardziej przyjazne miejsca dla młodzieży w przestrzeni miasta Mrągorwa uznano **plażę miejską** (42,4%), **mały amfiteatr** (39,4%) i **molo** (38,4%), czyli **przestrzenie bardzo otwarte, bez restrykcyjnych narzuconych zasad użytkowania.**

Pytanie 9. Które z miejsc warto doinwestować, aby były atrakcyjniejsze dla młodzieży? Wybierz TOP 3.

Wykres 9. Badanie ankietowe – miejsca, które warto dofinansować z myślą o młodzieży

99 odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne.

Pytanie 10. Podziel się swoim pomysłem, na czym ma polegać "doinwestowanie" Twoich TOP 3.

Na wyznaczonym TOPIE znalazły się takie obiekty jak **Kino**, **Dworzec PKP** oraz **Mały Amfiteatr**. Wskazywane pomysły zmian:

DLA KINA

- „W kinie siedzenia są źle ustawione (widoczność dla osób siedzących z tyłu jest ograniczona) i są niewygodne dlatego coraz więcej osób jeździ do kina do Olsztyna”
- „bywają dni bez seansów i dobrze byłoby gdyby częściej były spektakle teatralne”
- Kino jak Kino, przydałoby się samo kino a nie z teatrem na zmianę

DLA DWORCA PKP

- „Jeśli chodzi o dworzec - po prostu żeby on był i działał. Wielu młodych ludzi musi dojeżdżać do szkoły, a nie zawsze autobus jest najlepszym środkiem transportu.”

DLA MAŁEGO AMFITEATRU

- Odnowienie

Pojawiło się kilka ciekawych pomysłów na rozwój potencjału innych miejsc, wartych Przyczerania:

- **Park Sikorskiego** – „powinien zostać powiększony, a także powinno pojawić się tam więcej ławek oraz kilka stolików, które ułatwiłyby pracę na świeżym powietrzu”.
- **Zwalony most** - „może stać się miejscem turystycznym. Zrobić z tego, np. strefę grunge i lifestyle”. I coś dla sportowców: „zrobić zadaszenie/zabudować tereny do gry w koszykówkę itp., żeby w zimę można było też gdzieś pograć za darmo”. Kiloro ankietowanych postuluje powrót ławeczek – „na ławeczkach znowu powinny być ławki” (Jest to nazwa własna dla placu przy siedzibie TBS Karo, przy którym były umieszczone ławki, które zostały zlikwidowane).

Rekomendacje dla działań na rzecz i z młodzieżą

Aby pozostawać i móc się rozwijać w miejscu swojego dotychczasowego życia, trzeba mieć zaspokojone najbardziej fundamentalne potrzeby. Nie sposób ich sprowadzić wyłącznie do potrzeb bytowych. Budowanie poczucia przynależności do danego miejsca jest możliwe **przy wysokim poczuciu bezpieczeństwa**. Pojawia się ono wtedy, kiedy człowiek może **w wysokim stopniu wpływać na swoje życie** i kiedy **otaczają go ludzie, którym ufa i w których ma wsparcie**. Dlatego aby się rozwijać, trzeba **otrzymywać wzmocnienie od innych**. Jak ta teza ma się do wyników niniejszego raportu?

Młodzi uczestnicy spotkania uznali, że to miasto ma wielki potencjał, który w odpowiedni sposób zagospodarowany mogłoby pozwolić na życie w pełni. Dostrzegają ogromną wartość tego, żeby tu pozostać – **Mrągowo jest dla nich kolebką ich tożsamości**. Pragną mieć wpływ na to, co się wokół nich dzieje i chcą współuczestniczyć w kreowaniu Mrągowia jako miasta przyjaznego młodzieży. Chcą być dumni mówiąc swoim rówieśnikom z innych miast: nie jesteśmy gorsi, mamy tu wszystko, czego potrzebujemy, żeby być szczęśliwi.

Jakie płynie z tego przesłanie dla nas, dorosłych? Twórzmy jako dorośli ten świat we wspólnocie z młodym pokoleniem, bo to oni dalej będą tu żyć. **Nie przekazujemy im schematycznego myślenia i działania, lecz uczymy ich kreatywnego reagowania na szybko zmieniającą się rzeczywistość**. Bądźmy im towarzyszami i przewodnikami.

Jak to robić? Poprzez **wspólne bycie i stały dialog**. Poprzez **powierzenie coraz to ambitniejszych zadań w bezpiecznych warunkach**. Poprzez **czuwanie nad ich rozwojem**, aby sami nadali mu kierunek, aby mogli tworzyć naszą wspólną rzeczywistość i brać odpowiedzialność za nią w dorosłym już życiu.

Niech zapadnie nam w pamięć zdanie wypowiedziane przez jednego z członków Mrągowskiego Forum Młodzieży:

**„Chcemy być mistrzami gry,
a nie pionkami na planszy.”**